СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

ФАКУЛТЕТ ПО МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА

ф.н.

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА ОКС "БАКАЛАВЪР ПО ИНФОРМАТИКА"

ЧАСТ І (ПРАКТИЧЕСКИ ЗАДАЧИ) 12.07.2016 г.

Моля, не пишете в тази таблица!	
Зад. 1	Зад. 5
Зад. 2	Зад. 6
Зад. 3	Зад. 7
Зад. 4	Зад. 8
Крайна оценка:	

Драги абсолвенти:

- Попълнете факултетния си номер в горния десен ъгъл на всички листа;
- Пишете само на предоставените листове без да ги разкопчавате;
- Ако имате нужда от допълнителен лист, можете да поискате от квесторите;
- Допълнителните листа трябва да се номерират, като номерата продължават тези от настоящия комплект;
- Всеки от допълнителните листа трябва да се надпише най-отгоре с вашия факултетен номер:
- Решението на една задача трябва да бъде на същия лист, на който е и нейното условие (т.е. може да пишете отпред и отзад на листа със задачата, но не и на лист на друга задача);
- Ако решението на задачата не се побира в един лист, трябва да поискате нов бял лист от квесторите. В такъв случай отново трябва да започнете своето решение на листа с условието на задачата и в края му да напишете "Продължава на лист № Х", където Х е номерът на допълнителния лист, на който е вашето решение;
- Черновите трябва да бъдат маркирани, като най-отгоре на листа напишете "ЧЕРНОВА";
- На един лист не може да има едновременно и чернова и белова;
- Времето за работа по изпита е 3 часа.

Изпитната комисия ви пожелава успешна работа!

12.07.2016

ф.н.

Задача 1. Дадена е квадратна матрица от дробни числа с размерност 11 × 11. Казваме, че два елемента на матрицата са **симетрични**, ако те са разположени симетрично относно (1) главния диагонал, (2) вторичния диагонал, или (3) пресечната точка на двата диагонала на матрицата. На всеки елемент от матрицата съответстват най-много три симетрични елемента. Съвкупност, състояща се от елемент на матрицата заедно с всички негови симетрични елементи, наричаме **симетрична група**.

Информатика

Пример: В матрицата с размерност 3 × 3

$$\begin{pmatrix}
a_{00} & a_{01} & a_{02} \\
a_{10} & a_{11} & a_{12} \\
a_{20} & a_{21} & a_{22}
\end{pmatrix}$$

 $\{a_{01},a_{10},a_{21},a_{12}\}$ и $\{a_{00},a_{22}\}$ са симетрични групи.

Да се състави функция, която променя матрицата така, че *всеки* елемент $a_{ij},\ 0 \le i,j \le 10$ от матрицата се заменя със средно-аритметичната стойност на елементите в неговата симетрична група.

<u>Задача 2</u>. Задачата да се реши с използване на език за процедурно или обектно-ориентирано програмиране (C, C++ или Java).

Информатика

Нека в текстов файл се съдържа единствен ред текст, в който е описано представяне на дърво по следната схема:

$$<$$
дърво $> ::= (<$ корен $> (<$ празен низ $>$ $|<$ списък от наследници $>)),$

където

12.07.2016

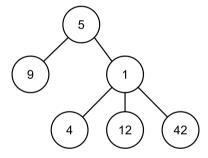
<корен> ::= <цяло число>

<писък от наследници> ::= <дърво> | <дърво>, <списък от наследници>

В текста се допуска наличието на произволен брой интервали между отделните елементи.

Да се напише функция, която получава като параметър низ, задаващ име на текстов файл, описващ дърво съгласно горната схема. Функцията да прочита съдържанието на файла, да построява в паметта дърво, съответстващо на текстовото описание, и да извежда на конзолата максималната сума от стойностите по път от корена на дървото до някое от листата му. Конкретното представяне на дървото в паметта е по Ваш избор.

<u>Пример:</u> Дървото, показано на долната диаграма, се представя по следния начин:

За този пример функцията следва да изведе на екрана числото 48 = 5 + 1 + 42.

12.07.2016 СУ-ФМИ Информатика ф.н.

Задача 3. Нека са дадени следните изрази на езиците Haskell и Scheme. Да се посочи каква е оценката на изразите. Изберете само един от двата езика за решението на задачата и напишете името му в даденото за целта поле. Точки за задачата се дават само за избрания от Вас език.

Избран език:

```
Haskell:
   [x:[x] | x \leftarrow [[1,2], [3,4]]]
1.
   Оценка:
   [ map (f 5) [1,2,3] | f <- [ (+), (-), (*) ] ]
   Оценка:
3.
   "a" : [ ['b', 'c'], "d" ]
   Оценка:
Scheme:
1.
   (map (lambda (x) (append (list x) x)) '( (1 \ 2) \ (3 \ 4) )
   Оценка:
2.
   (map (lambda (f) (map (lambda (x) (f 5 x)) '(1 2 3) ) ) (list + - *)
   Оценка:
   (apply list (list (quote +) (quote 5) 8) )
   Оценка:
```

Задача 4. Дадена е базата от данни Movies, в която се съхранява информация за филми, филмови студиа, които ги произвеждат, продуцентите на филмите, както и актьорите, които участват в тях.

Информатика

Таблицата *Movie* съдържа информация за филми. Атрибутите *title* и *year* заедно формират първичния ключ.

title – заглавие;

year - година, в която е заснет филмът;

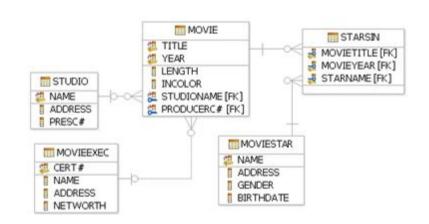
length – дължина в минути;

incolor – 'Y' за цветен филм и 'N' за

чернобял;

studioname – име на студио, външен ключ към таблицата Studio;

producerc# – име на продуцент, външен ключ към таблицата MovieExec.

Таблицата Studio съдържа информация за филмови студиа:

пате – име, първичен ключ;

address – адрес;

presc# – номер на сертификат на президента на студиото.

Таблицата *MovieStar* съдържа информация за филмови звезди:

пате – име, първичен ключ;

address – адрес;

gender – пол, 'М' за мъж и 'F' за жена;

birthdate – рождена дата.

Таблицата *StarsIn* съдържа информация за участието на филмовите звезди във филмите. Трите атрибута заедно формират първичния ключ. Атрибутите *movietitle* и *movieyear* образуват външен ключ към таблицата Movie.

movietitle – заглавие на филма;

movieyear - година на заснемане на филма;

starname – име на филмовата звезда, външен ключ към таблицата MovieStar.

Таблицата *MovieExec* съдържа информация за продуцентите на филми.

cert# – номер на сертификат, първичен ключ;

пате – име;

address – адрес;

networth - нетни активи;

birthdate – рождена дата.

Забележка за всички таблици: Всички атрибути, които не участват във формирането на първичен ключ, могат да приемат стойност null.

```
лист 6/12
ф.н.
```

```
1. Да се посочи заявката, която извежда името на продуцента и имената на филмите,
продуцирани от продуцента на 'Pretty Woman'. Възможно е името на продуцента на филма да
не е известно.
A)
SELECT t.name, title
FROM movie m JOIN (SELECT name, cert#
                     FROM movieexec
                     WHERE cert# IN (SELECT producerc#
                                   FROM movie
                                  WHERE title='Pretty Woman')) t
      ON m.producerc#=t.cert#;
Б)
SELECT name, title
FROM (SELECT cert#
      FROM movieexec
      INTERSECT
      SELECT producerc#
      FROM movie
      WHERE title = 'Pretty Woman') t
B)
SELECT name, title
FROM movie m JOIN movieexec me ON m.producerc#=me.cert#
WHERE title = 'Pretty Woman';
Γ)
SELECT name, title
FROM movie m LEFT JOIN movieexec me ON m.producerc#=me.cert#
WHERE me.cert# NOT IN (SELECT producerc#
                         FROM movie
```

WHERE title='Pretty Woman');

12.07.2016 ф.н. 2. Да се посочи заявката, която за актьорите, участвали в най-много филми на съответното студио, извежда име на студио, име на актьор и брой филми, в които е участвал актьорът. В резултата не трябва да се включват филми, за които името на студиото не е известно. A) SELECT studioname, starname, COUNT(starname) FROM movie JOIN starsin ON title=movietitle AND year=movieyear WHERE studioname IS NOT NULL GROUP BY studioname, starname HAVING COUNT(SELECT starname FROM movie, starsin WHERE title=movietitle AND year=movieyear) >= MAX(starname); Б) SELECT studioname, starname, COUNT(starname) FROM movie m LEFT JOIN starsin ON title=movietitle AND year=movieyear WHERE studioname IS NOT NULL GROUP BY studioname, starname HAVING COUNT(SELECT starname FROM movie, starsin WHERE title=movietitle AND year=movieyear) >= ALL (SELECT COUNT(*) FROM movie, starsin WHERE title=movietitle AND year=movieyear GROUP BY studioname, starname); B) SELECT studioname, starname, COUNT(DISTINCT starname) FROM movie m JOIN starsin ON title=movietitle AND year=movieyear WHERE studioname IS NOT NULL GROUP BY m.studioname, starname HAVING COUNT(starname) >= ALL (SELECT COUNT(DISTINCT starname) FROM movie, starsin WHERE title=movietitle AND year=movieyear AND studioname=m.studioname GROUP BY studioname, starname); Γ) SELECT studioname, starname, COUNT(*) FROM movie m JOIN starsin ON title=movietitle AND year=movieyear WHERE studioname IS NOT NULL GROUP BY studioname, starname HAVING COUNT(*) >= ALL (SELECT COUNT(*) FROM movie, starsin WHERE title=movietitle

AND year=movieyear

AND studioname=m.studioname GROUP BY studioname, starname); 12.07.2016

Задача 5. Текстов файл с име **comproc1** съдържа зададената по-долу последователност от команди на bash за Linux. Да се подчертаят операторите, които извеждат текст на стандартния изход и за всеки от тях да се напише вдясно какво ще бъде изведено след стартиране на файла със следния команден ред:

bash comproc1 1 3

ако на стандартния вход бъде подадена последователността от символи **с d**

```
br=1
br=`expr $br \* $2`
a = $3
set ab bc cd de
shift
while true
do echo $*
     for j
     do if test $# -lt $br
          then br=`expr $br / 2`
               echo $br
                          $j >> file
          else br=`expr $br + $a`
                  echo $br $j >> file
            fi
     done
break
done
read a1 a2
while
       cat file | grep $a1
do
    echo $a $a2
      wc -l file
      tail -5c file
      exit
      echo FIN
done
echo $a $a1
wc -c file
tail -21 file
```

Държавен изпит за ОКС Бакалавър

Бакалавър Информатика

ф.н. лист 9/12

Задача 6. Даден е детерминиран краен автомат, определен както следва:

входна азбука {0, 1}

СУ-ФМИ

12.07.2016

- множество от състояния {A, B, C, D, E}
- начално състояние А
- множество от крайни състояния {С, Е}
- функция на преходите б, определена по следния начин:

$$\begin{split} \delta(A,\,0) &= B,\; \delta(A,\,1) = D,\; \delta(B,\,0) = B,\; \delta(B,\,1) = C,\; \delta(C,\,0) = D,\; \delta(C,\,1) = E,\\ \delta(D,\,0) &= D,\; \delta(D,\,1) = E,\; \delta(E,0) = B,\; \delta(E,1) = C \end{split}$$

Да се конструира минимален детерминиран краен автомат, еквивалентен на дадения.

Задача 7. Нека е даден е неориентиран граф G = (V, E). Нека $W = \{U \subseteq V : |U| = 2\}$. *Графът-допълнение* на G, който бележим с $\overline{G}$, се дефинира като $\overline{G} = (V, \overline{E})$, където $\overline{E} = W \setminus E$ е множеството от точно тези възможни ребра, които не присъстват в G. Казваме, че графът G = (V, E) е изоморфен на графа G' = (V', E'), ако съществува биекция $f : V \to V'$ такава, че за всеки два върха $x,y \in V$ е изпълнено следното: (x,y) е ребро в G тогава и само тогава, когато (f(x), f(y)) е ребро в G'. Самодопълнителен граф е всеки граф, който е изоморфен на своето допълнение.

Информатика

Да се докаже, че ако G=(V,E) е самодопълнителен граф, то $|V|\equiv 0\ (mod\ 4)$ или $|V|\equiv 1\ (mod\ 4)$.

12.07.2016 СУ-ФМИ Държавен изпит за ОКС Бакалавър

Информатика

ф.н._____ лист 11/12

Задача 8. Да се пресметне определеният интеграл

$$\int_{1}^{2} x \log_{2} \frac{1}{x} \, dx$$

Държавен изпит за ОКС

12.07.2016

СУ-ФМИ

Бакалавър Информатика

ф.н._____ лист 12/12

ЧЕРНОВА